

LEGEA REPUBLICII MOLDOVA
cu privire la transporturi

Nr.1194-XIII din 21.05.97

Monitorul Oficial al R.Moldova nr.67-68/553 din 16.10.1997

* * *

C U P R I N S

Capitolul I
DISPOZIȚII GENERALE

- Articolul 1. Noțiunea de transport
- Articolul 2. Legislația cu privire la transporturi
- Articolul 3. Administrarea sistemului transporturilor
- Articolul 4. Relațiile dintre întreprinderile de transport
și autoritățile administrației publice locale

Capitolul II
BAZELE JURIDICE DE ORGANIZARE A ACTIVITĂȚII
ÎNȚEPRINDERILOR DE TRANSPORT

- Articolul 5. Întreprinderile de transport
- Articolul 6. Terenurile transportului
- Articolul 7. Bazele activității economice a
întreprinderilor de transport
- Articolul 8. Tarife și taxe de transport
- Articolul 9. Obligațiile și drepturile întreprinderilor
de transport
- Articolul 10. Răspunderea întreprinderilor de transport
- Articolul 11. Paza mărfurilor și obiectivelor transportului
- Articolul 12. Organizarea funcționării transportului
în situații excepționale
- Articolul 13. Securitatea în transport
- Articolul 14. Relațiile de muncă și protecția socială
a lucrătorilor din transport. Asigurarea

Capitolul III
SISTEMUL DE TRANSPORTURI
AL REPUBLICII MOLDOVA

- Articolul 15. Sistemul unic de transporturi al
Republicii Moldova
- Articolul 16. Transportul feroviar
- Articolul 17. Transportul auto
- Articolul 18. Transportul aerian
- Articolul 19. Transportul naval
- Articolul 20. Transportul urban electric
- Articolul 21. Transportul prin conducte

Capitolul IV
CONTROLUL

- Articolul 22. Controlul asupra respectării legislației
în transport

Capitolul V
DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

- Articolul 23 Intrarea în vigoare
- Articolul 24 Îndatoririle Guvernului

Parlamentul adoptă prezenta lege.
Prezenta lege determină bazele juridice, economice și organizatorice ale funcționării transportului pe teritoriul Republicii Moldova.

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Noțiunea de transport

Transportul este una din ramurile principale ale economiei naționale și o verigă a structurii sociale a Republicii Moldova și este chemat să asigure necesitățile în transporturi de mărfuri și de călători.

Articolul 2. Legislația cu privire la transporturi

(1) Activitatea întreprinderilor de transport se reglementează de prezenta lege, de codurile transportului feroviar, auto, aerian, naval, urban electric și transportului prin conducte, de alte acte normative și de acordurile internaționale la care Republica Moldova este parte.

(2) Dacă acordurile internaționale la care Republica Moldova este parte prevăd alte norme decât cele cuprinse în legislația Republicii Moldova cu privire la transporturi, se aplică normele acordurilor internaționale.

Articolul 3. Administrarea sistemului transporturilor

(1) Administrarea de stat a sistemului transporturilor se efectuează, în conformitate cu legislația, de către Ministerul Transporturilor și Gospodăriei Drumurilor, autoritățile administrației publice locale și alte organe abilitate, pentru a asigura:

a) satisfacerea necesităților economiei naționale în transporturi de mărfuri și de călători;

b) crearea condițiilor pentru dezvoltarea, pe baza concurenței, a serviciilor de transport prestate de agenții transportatori, indiferent de tipul de proprietate și de forma juridică de organizare;

c) apărarea intereselor juridice și economice ale întreprinderilor și organizațiilor care prestează servicii de transport, precum și ale beneficiarilor serviciilor de transport;

d) organizarea transportului pentru necesitățile apărării și protecției civile;

e) efectuarea de investigații tehnico-științifice, studierea și dezvoltarea sistemului statistic unificat în transport pentru elaborarea strategiei de dezvoltare a sistemului unic al transporturilor din stat.

Articolul 4. Relațiile dintre întreprinderile de transport și autoritățile administrației publice locale

(1) Relațiile dintre întreprinderile de transport și autoritățile administrației publice locale se reglementează de prezenta lege și de alte acte normative.

(2) Organele de administrare a transporturilor acordă ajutorul necesar autorităților administrației publice locale în îndeplinirea de către acestea a atribuțiilor privind dezvoltarea economică a transportului, elaborează și realizează în comun măsuri pentru asigurarea funcționării neîntrerupte a transportului în caz de calamități naturale, avarii, catastrofe și la lichidarea consecințelor acestora, coordonează activitatea de prevenire a avariilor și delictelor în transport, organizează interacțiunea diferitelor feluri de transport în scopul folosirii mai eficiente a acestora și îmbunătățirii calității deservirii.

(3) Autoritățile administrației publice locale, în limitele atribuțiilor lor, acordă sprijin întreprinderilor și organizațiilor de transport în sporirea eficienței utilizării mijloacelor de transport, atrag pe principii benevole (în baza cotelor de participare) mijloacele întreprinderilor, organizațiilor, unităților agricole colective, gospodăriilor țărănești (de fermier), cooperativelor, precum și mijloacele bugetare și speciale în scopul perfecționării administrării transporturilor, construcției gărilor, viaductelor și altor obiective,

organizează interacțiunea diferitelor feluri de transport în scopul sporirii rentabilității acestora și îmbunătățirii calității serviciilor prestate.

(4) Construcția gărilor, stațiilor, aeroporturilor, debarcaderelor, porturilor, podurilor pentru pietoni, tunelurilor și peroanelor de călători, procurarea materialului rulant pentru transportul de călători, întreținerea căilor de comunicație și altor obiective se efectuează utilizându-se mijloacele bugetului de stat și bugetelor unităților administrativ-teritoriale, ale întreprinderilor de transport, investițiile, în modul stabilit de legislație.

(5) Coordonarea activității tuturor felurilor de transport în hotarele raioanelor republicii se efectuează de comisiile pentru coordonarea funcționării transportului, care activează în cadrul autorităților administrației publice locale în conformitate cu regulamentele aprobate de Guvern.

(6) Imixtiunea autorităților administrației publice locale în activitatea economică a întreprinderilor de transport, precum și distragerea personalului lor de exploatare la alte lucrări nu se admite decât în cazurile prevăzute de legislație.

[Art.4 modificat prin Legea nr.154-XVI din 21.07.05, în vigoare 23.09.05]

Capitolul II

BAZELE JURIDICE DE ORGANIZARE A ACTIVITĂȚII ÎNȚREPRINDERILOR DE TRANSPORT

Articolul 5. Întreprinderile de transport

(1) Din sistemul transporturilor fac parte întreprinderile, instituțiile și organizațiile cu diferite forme de proprietate: de stat, municipală, privată, proprietatea organizațiilor obștești, proprietatea mixtă, precum și proprietatea persoanelor fizice și juridice străine.

(2) Întreprinderile care fac parte din sistemul transporturilor, indiferent de tipul de proprietate și de forma juridică de organizare, beneficiază de protecția statului pe principii egale.

(3) Eliberarea licențelor pentru unele genuri de activitate în domeniul transportului auto se efectuează în modul stabilit de legislația în vigoare.

[Art.5 modificat prin Legea nr.333-XV din 24.07.03, în vigoare 19.09.03]

[Art.5 modificat prin Legea nr.340-XV din 06.07.2001]

Articolul 6. Terenurile transportului

(1) Se consideră terenuri ale transportului terenurile transmise în folosință întreprinderilor și organizațiilor de transport în conformitate cu Codul funciar și cu alte acte normative pentru realizarea sarcinilor de exploatare, reparație, echipare și dezvoltare a obiectivelor de transport.

(2) Amplasarea instalațiilor și altor obiective de transport pe terenurile transmise în folosință întreprinderilor de transport se efectuează cu acordul autorităților administrației publice locale.

(3) Întreprinderile de transport sînt obligate să folosească rațional terenurile transmise lor, să nu lezeze interesele altor beneficiari funciari (inclusiv ale arendașilor), să nu admită formarea de bălți, înrăutățirea calității terenurilor și îmbîcsirea lor cu deșeuri și ape de scurgere neepurate, să întreprindă măsuri de prevenire a eroziunii, a alunecărilor de teren și de tasare a solului, să desfășoare acțiuni agrotehnice, de ameliorație silvică și hidrotehnice pentru consolidarea rîpilor, pantelor, să respecte alte prevederi ale legislației cu privire la protecția mediului înconjurător care vizează protecția terenurilor.

(4) Răspunderea pentru menținerea în bună stare a terenurilor transmise în folosință întreprinderilor de transport și utilizarea acestora conform destinației revine conducătorilor sau proprietarilor (posesorilor) acestor întreprinderi.

(5) Pentru a asigura exploatarea cuvenită a instalațiilor și altor obiective de transport, precum și protecția terenurilor transmise în folosință întreprinderilor de transport, Guvernul stabilește zone de protecție cu regim special de folosire a pământului.

Articolul 7. Bazele activității economice a întreprinderilor de transport

(1) Întreprinderile de transport efectuează transporturi și prestează alte servicii pe bază de contracte și comenzi de transport al călătorilor și mărfurilor.

(2) Relațiile dintre întreprinderile de transport și agenții economici, care apar la transportare, se bazează pe principiile economiei de piață (avantajul reciproc, eficiența maximă, răspundere egală și deplină etc.).

(3) Transportul călătorilor, mărfurilor, bagajelor și poștei, prestarea altor servicii de transport, exploatarea și reparația clădirilor, instalațiilor, căilor de comunicație se efectuează de serviciile de stat ale căii ferate, aviației civile, de navigație, ale porturilor (debarcaderelor), de întreprinderile de transport și organizațiile rutiere.

Articolul 8. Tarife și taxe de transport

(1) Tarifele pentru serviciile de transport, felurile și mărimile taxelor din care se formează fondul rutier se stabilesc în conformitate cu actele normative.

(2) Taxa de folosire a căilor naționale de comunicație de către proprietarii străini ai mijloacelor de transport și taxa pentru traficul de tranzit se percep în modul stabilit de Guvern în conformitate cu acordurile internaționale la care Republica Moldova este parte.

Articolul 9. Obligațiile și drepturile întreprinderilor de transport

(1) Întreprinderile de transport sînt obligate:

a) să asigure transportul de călători și mărfuri calitativ și la timp;

b) să îndeplinească comenzile (contractele) de stat pentru asigurarea necesităților apărării și securității statului;

c) să preîntîmpine avariile și accidente în transport, să înlăture cauzele traumatismului în producție;

d) să protejeze mediul înconjurător de impactul dăunător al transportului;

e) să asigure corespunderea stării mijloacelor de transport și căilor de comunicație cerințelor securității, normelor de protecție a muncii și dreptului ecologic, standardelor de stat și să le certifice conform normelor standardelor internaționale.

(2) Întreprinderile de transport au dreptul:

a) să stabilească regimul și graficul transportului conform normativelor stabilite;

b) să ceară de la călători, expeditorii și destinarii mărfurilor îndeplinirea prevederilor prezentei legi, ale codurilor diferitelor feluri de transport și ale altor acte normative care reglementează activitatea transportului.

Articolul 10. Răspunderea întreprinderilor de transport

(1) Răspunderea întreprinderilor de transport pentru neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor privind transportul călătorilor, mărfurilor și bagajelor se stabilește prin codurile fiecărui fel de transport și prin alte acte normative.

(2) Întreprinderile de transport, în conformitate cu legislația, poartă răspundere materială pentru:

a) prejudiciul cauzat ca urmare a pieirii sau vătămării sănătății oamenilor în timpul folosirii mijlocului de transport;

b) pierderea, lipsa și alterarea mărfurilor și bagajelor primite spre a fi transportate, deteriorarea autostrăzilor, căilor ferate, obiectivelor de navigație, altor mijloace tehnice de dirijare a circulației transportului;

c) prejudiciul cauzat mediului înconjurător.

Articolul 11. Paza mărfurilor și obiectivelor transportului

(1) Întreprinderile de transport asigură integritatea mărfurilor și bagajelor din momentul recepționării până la predarea lor către destinatari, dacă contractul nu prevede altfel.

(2) Paza și însoțirea mărfurilor, apărarea obiectivelor transportului, efectuarea lucrărilor de prevenire a incendiilor, controlul asupra respectării cerințelor securității de incendiu și stingerea incendiilor din transport se efectuează de către serviciile respective ale întreprinderilor de transport, în conformitate cu actele normative.

(3) Paza și însoțirea mărfurilor periculoase și de preț, precum și a încărcăturilor gabaritice, se asigură de către expeditori sau destinatari pe tot parcursul. Rutele de transport se coordonează cu Ministerul Afacerilor Interne. Lista mărfurilor periculoase se stabilește și se aprobă de Guvern.

(4) Regimul de pază și însoțire a mărfurilor ușor alterabile se stabilește de către expeditorii (destinatarii) mărfurilor prin convenție cu organele competente din transport.

Articolul 12. Organizarea funcționării transportului în situații excepționale

(1) Întreprinderile și organizațiile de transport iau măsuri urgente pentru lichidarea consecințelor calamităților naturale (inundațiilor, incendiilor, înzăpezirii etc.), avariilor și catastrofelor care au provocat perturbarea funcționării transportului.

(2) Ministerul Afacerilor Interne, Departamentul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale, autoritățile administrației publice locale acordă ajutor neîntârziat la lichidarea consecințelor calamităților naturale, avariilor și catastrofelor în transport, acordă sprijin și în asigurarea pregătirii între-prinderilor de transport pentru mobilizare.

(3) Răspunderea pentru blocarea intenționată a căilor de comunicație prin crearea diferitelor obstacole care perturbă sau pot perturba funcționarea transportului feroviar, auto, aerian, naval, urban electric și prin conducte se stabilește în conformitate cu legislația.

Articolul 13. Securitatea în transport

(1) Întreprinderile de transport sînt obligate să asigure lipsa de primejdii pentru viața și sănătatea oamenilor, siguranța exploatării mijloacelor de transport, căilor de comunicație, clădirilor, instalațiilor și protecția mediului înconjurător.

(2) Lucrătorii care asigură nemijlocit siguranța circulației mijloacelor de transport trebuie să aibă pregătirea profesională și starea sănătății respective, necesare executării calitative a obligațiilor lor de serviciu. Acești lucrători, precum și persoanele care lucrează în transport în condiții nocive și periculoase vor trece în modul stabilit examenul medical.

(3) Teritoriile întreprinderilor, gărilor, stațiilor, porturilor, debarcaderelor și căilor de comunicație unde are loc circulația mijloacelor de transport ori se efectuează manevre și lucrări de încărcare-descărcare sînt zone de pericol sporit. Regulile de aflare în aceste zone și de efectuare a lucrărilor în ele se stabilesc de Ministerul Transporturilor și Gospodăriei Drumurilor, ținîndu-se cont de propunerile organizațiilor interesate prin convenție cu autoritățile administrației publice locale.

(4) Nu se admite plasarea obiectivelor ce țin de încărcarea, transportul și descărcarea substanțelor explozive, ușor inflamabile, radioactive și toxice în apropierea cartierelor de locuit, teritoriilor rezervațiilor naturale. Distanța minimă de la aceste obiective se stabilește de norme și regulile de construcție coordonate cu organele de stat respective, și de actele normative.

(5) Reutilizarea căilor de comunicație ce țin de reconstrucția și reparația instalațiilor din transport situate în zona de expropriere a căilor de comunicație se efectuează de către proprietarii căilor de comunicație din contul lor, cu acordul organelor afacerilor interne.

(6) De respectarea normativelor stabilite la construcția și exploatarea conductelor de gaze și de petrol, a altor căi de comunicație care traversează liniile de cale ferată și autostrăzile sau sînt învecinate cu acestea din urmă răspund proprietarii acestor căi de comunicație.

(7) Întreprinderile, instituțiile și organizațiile expeditoare și destinatoare a substanțelor explozive, ușor inflamabile, radioactive, toxice și altor mărfuri periculoase sînt obligate să garanteze siguranța transportului acestora, să dispună de mijloace și subdiviziuni mobile pentru prevenirea situațiilor de avarie în timpul transportului acestor mărfuri sau lichidarea consecințelor avariilor.

(8) Problemele siguranței circulației pe teritoriul Republicii Moldova a mijloacelor de transport ale altor state se reglementează pe baza normelor legislației interne și prevederilor acordurilor internaționale la care Republica Moldova este parte.

(9) Traficul în tranzit pe teritoriul Republicii Moldova al mărfurilor deosebit de periculoase (materiale nucleare, reziduuri radioactive, deșeuri ale produselor chimice nocive și substanțe toxice etc.) se permite în bază de hotărîre de Guvern.

[Art.13 modif. prin Legea nr.145-XV din 27.03.03, în vigoare 28.03.03]

Articolul 14. Relațiile de muncă și protecția socială
a lucrătorilor din transport. Asigurarea

(1) Relațiile de muncă și protecția socială a lucrătorilor din transport sînt reglementate de Codul muncii și de alte acte normative.

(2) Condițiile și modul de asigurare a lucrătorilor din transport, a călătorilor, bagajelor și mărfurilor transportate se stabilesc în conformitate cu legislația.

Capitolul III
SISTEMUL DE TRANSPORTURI
AL REPUBLICII MOLDOVA

Articolul 15. Sistemul unic de transporturi al
Republicii Moldova

Sistemul unic de transporturi al Republicii Moldova include transportul feroviar, auto, aerian, naval, electric urban și transportul prin conducte.

Articolul 16. Transportul feroviar

În sistemul transportului feroviar intră întreprinderile transportului feroviar care efectuează transportul de călători și mărfuri, materialul rulant care le aparține, liniile ferate de comunicație, precum și întreprinderile industriale, de construcție, de comerț și de aprovizionare, instituțiile de învățămînt, organizațiile de cercetări științifice, de proiectare și construcție, obiectele de menire socială și alte întreprinderi și organizații care asigură funcționarea ritmică a transportului feroviar și dezvoltarea lui.

Articolul 17. Transportul auto

În sistemul transportului auto intră întreprinderile transportului auto care efectuează transportul de călători și mărfuri, materialul rulant care le aparține, întreprinderile de reparație a automobilelor și de recondiționare a anvelopelor, întreprinderile de transport și expediere, precum și autogările și stațiile auto, organizațiile de reparație și construcție, instituțiile de învățământ, obiectele de menire socială, alte întreprinderi și organizații care asigură funcționarea transportului auto.

Articolul 18. Transportul aerian

În sistemul transportului aerian intră întreprinderile care efectuează transportul aerian de călători și mărfuri, aerofotografieri, lucrări agricole speciale, precum și aeroporturile, aerodromurile, aerocluburile, mijloacele de transport, sistemul de comandă al traficului aerian, atelierele de reparație ale aviației civile, instituțiile de învățământ, alte întreprinderi și organizații care asigură funcționarea transportului aerian.

Articolul 19. Transportul naval

(1) În sistemul transportului naval intră întreprinderile transportului naval care efectuează transportul de călători și mărfuri, porturile și debarcaderele, navele, șantierele de reparații navale, întreprinderile de telecomunicații, construcțiile și plantațiile de întărire a malurilor, indicatoarele de navigație de pe maluri, obiectele de menire socială, alte întreprinderi și organizații care asigură funcționarea transportului naval.

(2) Pentru lucrările legate de navigație și plutărit pe căile navigabile interne în afara localităților se delimitează, în modul stabilit, o zonă riverană. Terenurile zonei riverane nu se confiscă de la proprietarii funciari și se utilizează în conformitate cu legislația.

Articolul 20. Transportul urban electric

În sistemul transportului urban electric intră întreprinderile de transport urban electric care efectuează transportul de călători și mărfuri, materialul rulant, liniile de troleibuze, depourile de reparații și exploatare, încăperile de serviciu, calea ferată funiculară, telefericele, atelierele de reparație a materialului rulant și de producere a pieselor de schimb, instalațiile gospodăriei energetice și de telecomunicație, organizațiile de aprovizionare, instituțiile de învățământ, instituțiile de cercetări științifice, de proiectare și construcție, obiectele de menire socială, alte întreprinderi și organizații care asigură funcționarea transportului urban electric.

Articolul 21. Transportul prin conducte

În sistemul transportului prin conducte intră conductele, instalațiile de protecție electrochimică împotriva coroziunii, liniile și construcțiile pentru legăturile tehnologice, mijloacele de telemecanică, liniile de transport de energie electrică și dispozitivele de alimentare cu energie electrică, mijloacele de protecție contra incendiilor, construcțiile antierozionale și cele de protecție, construcțiile serviciului de linie al exploatării conductelor, stațiile de pompare, parcurile de rezervoare, stațiile auto de alimentare cu gaze, estacadele de umplere și evacuare, obiectele de menire socială.

Capitolul IV

CONTROLUL

Articolul 22. Controlul asupra respectării legislației în transport

Controlul asupra respectării legislației în transport este exercitat de autoritățile respective ale administrației publice centrale și locale în limitele competenței lor.

Capitolul V

DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 23

Prezenta lege intră în vigoare la data publicării.

Articolul 24

Guvernul, în termen de 3 luni:

va prezenta Parlamentului propuneri pentru aducerea legislației în
corespondere cu prezenta lege;

va aduce actele sale normative în corespundere cu prezenta lege.

PREȘEDINTELE
PARLAMENTULUI

Dumitru MOȚPAN

Chișinău, 21 mai 1997.
Nr. 1194-XIII.